

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het ministerie van Economische Zaken en van Financiën, en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van de betrokken zorgdragers op het beleidsterrein metrologie, over de periode vanaf 1945.

Den Haag, december 2006
Samenstelling: drs. M. van Kooten

INLEIDING

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als selectie-instrument voor de minister van Economische Zaken en van Financiën, voor de periode vanaf 1945.

BELEIDSTERREIN

Het beleidsterrein metrologie wordt in het RIO *IJken en meten* als volgt omschreven:

“De overheid bemoeit zich met de ordening van de markt en de kwaliteit van goederen, waarbij zij de eerlijkheid in handel tussen bedrijven onderling en tussen het bedrijfsleven en de consument probeert te bevorderen. Eerlijkheid in handel is slechts mogelijk indien de maten, gewichten en werktuigen die worden gebruikt juist zijn. Om dit te kunnen beoordelen zijn een deskundigheid en technische uitrusting nodig, die de overheid in een ver verleden heeft opgezet via een systeem van (inter) nationale standaarden, standaardenbeheer en via toetsing van meetmiddelen aan deze standaarden. Het bedrijfsleven werd verplicht om bij zijn handelstransacties uitsluitend de door de overheid erkende meetmiddelen te gebruiken.”

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

Actoren onder de zorg van de minister van Economische Zaken

- Minister van Economische Zaken
- Minister van Economische Zaken (dienst van het IJkwezen)
- Commissie belast met het afnemen van de toelatingsexamens tot (adjunct)- ijker
- Commissie van toezicht op de Nederlandse standaarden, later Raad van deskundigen voor de nationale standaarden

Actoren onder de zorg van de minister van Financiën

- Minister van Financiën

Totstandkoming BSD

Deze selectielijst is gebaseerd op het in 2001 verschenen RIO *IJken en meten. Een institutioneel onderzoek naar het overheidshandelen op het terrein van metrologie, 1946-1977* (nr. 105). Het BSD bestrijkt de periode van 1946 tot heden. In dit BSD worden de handelingen van de minister van Economische Zaken, de dienst van het IJkwezen en enkele andere actoren op het gebied van de metrologie beschreven. De minister van Economische Zaken is direct verantwoordelijk voor de handelingen van de dienst van het IJkwezen. In het rapport wordt deze actor daarom aangegeven als: minister van Economische Zaken (dienst van het IJkwezen). In 1989 werd de dienst van het IJkwezen geprivatiseerd. De handelingen van de geprivatiseerde ijkinstelling zijn niet in dit rapport opgenomen.

Het beleid ten aanzien van de metrologie ligt voor een belangrijk deel vast in wetten, algemene maatregelen van bestuur, Koninklijke Besluiten en ministeriële regelingen. De wet- en regelgeving vormt dan ook de

belangrijkste bron voor dit rapport. De handelingen zijn rondom onderwerpen gegroepeerd. Soms zijn deze onderwerpen van een nadere toelichting voorzien.

Mw. J.M. van Spronssen, projectleider bij het Directoraat-Generaal Economische Structuur, directie Marktwerking van het ministerie van Economische Zaken en dhr. G.H. Engler, medewerker op de Afdeling Juridische Zaken van het Nederlands Meetinstituut (NMI) waren zo vriendelijk om het BSD van commentaar te voorzien. Dit resulteerde in een aantal aanpassingen.

Er behoeven geen (delen van) selectielijsten te worden ingetrokken.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond schriftelijk plaats in november 2006.

Deelnemers aan het driehoeksoverleg

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris

drs. M. van Kooten, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

als vertegenwoordiger van de zorgdraggers

drs. P. Fijnheer, medewerker Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA)

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Ondanks grote inspanning van Nationaal Archief en Instituut Nederlandse Geschiedenis (ING) is er geen materiedeskundige bereid gevonden medewerking aan een HMA te verlenen. Als alternatief is er, in overleg met het ING, voor gekozen om literatuur te gebruiken als aanvulling op het RIO. Deze literatuur gaat echter alleen in op de technische aspecten van de metrologie of ijkmerken.

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen

Selectiecriteria	
	van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
2. Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3. Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
4. Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5. Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van de betrokken zorgdragers. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

INHOUDELIJK VERSLAG

VERVALLEN HANDELINGEN

Het bleek dat er binnen het BSD een aantal handelingen waren die qua inhoud overeenkomstig waren met elkaar. Tijdens het overleg is dan ook besloten om de dubbele handelingen te verwijderen en samen te voegen. Het betreft handeling 87, 89 en 31.

Daarnaast zijn handeling 27 en 30 vervallen, omdat deze handelingen in het BSD P-Direct zijn opgenomen onder respectievelijk handeling 5 en 4.

Handelingen:

Handeling 10: Het bepalen dat gasmeters mogen worden onderzocht door andere instellingen dan de dienst voor het IJkwezen.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met een V, omdat de handeling een beperkt onderdeel van de uitvoering betreft en zodoende geen waarde voor de reconstructie van het handelen op hoofdlijnen heeft. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 15: Het ter beschikking stellen van archiefbestanden van het Rijk aan de naamloze vennootschap en/of het overbrengen van archiefbescheiden naar de rijksarchiefbewaarplaats.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met B5, omdat de handeling de zogenaamde metagegevens, de formele gegevens van overbrenging en dergelijke, bevat. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 19: Het goedkeuren van wijzigingen in de statuten van de ijkinstelling.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met V, omdat de handeling het goedkeuren van de wijzigingen binnen de huishoudelijke regelingen betreft, die weinig relevant zijn voor onderzoek op het gebied van de metrologie. De vertegenwoordiger van Economische Zaken stelt voor deze termijn op 15 jaar te zetten. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 20: Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van algemene maatregelen van bestuur betreffende de regeling van de examens tot toelating als (adjunct-) ijker.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met V, omdat de handeling geen relevante informatie toevoegt aan de kern van het handelen. Economische Zaken stelt een termijn van 20 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 26: Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van Koninklijke Besluiten betreffende het verrichten van nevenactiviteiten door ambtenaren van de dienst van het IJkwezen.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen, omdat de handeling een klein onderdeel betreft en zodoende geen hoofdlijn van het handelen vormt. De vertegenwoordiger van Economische Zaken stelt een termijn van 20 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 28: Het geven van dienstvoorschriften voor de ambtenaren van de dienst van het IJkwezen.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen. De handeling is niet van groot belang binnen de werking van het ambtenarenapparaat in dienst van het IJkwezen. De vertegenwoordiger van Economische Zaken stelt een termijn van 20 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 29: Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van Koninklijke Besluiten betreffende het beëdigden van ambtenaren van de dienst van het IJkwezen.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen, omdat de handeling geen effect heeft op de hoofdlijn van het handelen. Deze informatie is derhalve niet van historisch belang. De vertegenwoordiger van Economische Zaken stelt een termijn van 20 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 43: Het verzoeken om advies aan de Raad van deskundigen voor de nationale standaarden over aangelegenheden die verband houden met standaarden van meeteenheden.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met V, omdat vragen van advies vallen onder handeling 2. De betreffende neerslag wordt tevens bewaard bij de Raad. De vertegenwoordiger van Economische Zaken stelt een termijn van 10 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 45: Het regelen van de inrichting van het secretariaat van de Raad van deskundigen voor de nationale standaarden.

Het Nationaal Archief stelt voor deze handeling te waarderen met V, omdat de handeling geen neerslag bevat die van essentieel belang is voor de reconstructie van het handelen van de Raad. De handeling heeft geen betrekking op bevoegdheden of op de taakinhoud, maar alleen op de inrichting van een (ondersteunend) onderdeel van de raad. De vertegenwoordiger van Economische Zaken stelt een termijn van 10 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 63: Het vaststellen van nadere regels ten aanzien van aangewezen maten, gewichten, meet- of weegwerktuigen, meetinstrumenten en onderdelen van of hulpinrichtingen voor die voorwerpen in verband met de uitvoering van een bindend, door de Raad of door de Commissie van de Europese Gemeenschappen genomen besluit.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen, omdat de handeling een uitwerking van het besluit is. De handeling gaat in op de nadere regels op de reeds aangewezen maten, gewichten, meet- of weegwerktuigen, meetinstrumenten en onderdelen van of hulpinrichtingen voor die voorwerpen. De belangrijke neerslag is te vinden bij de Raad of de EG. Er wordt ingestemd met een V termijn van 10 jaar. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 69: Het, in afwijking van het bepaalde in het EEG-IJkbesluit, bepalen van de geldigheidsduur van een EEG-modelgoedkeuring.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met een V te waarderen, omdat de neerslag die onder deze handeling valt niet relevant is voor een reconstructie van het beleid rondom de EEG-keuring. Er wordt ingestemd met een V termijn van 10 jaar. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 71: Het bekendmaken van EEG-tekenen waarvan aangewezen meetmiddelen door de fabrikanten kunnen worden voorzien om toegelaten te worden tot de eerste EEG-IJk.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met een V, omdat de bekendmaking alleen gaat om een klein onderdeel van het handelen. Tevens is de neerslag te vinden bij de EEG. Het departement van Economische Zaken stelt een termijn van 10 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 73: Het bepalen volgens welke methode tapmaatflessen moeten worden onderzocht.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met een V, omdat de wijze waarop dit specifieke onderzoek wordt gedaan geen hoofdlijn van het handelen is. De deelnemers gaan akkoord met een termijn van 10 jaar.

Handeling 76: Het verlenen van vrijstelling of ontheffing van wettelijke voorschriften op het gebied van de metrologie.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen. De handeling betreft alleen het gebruik van de meeteenheden door het beroeps- en bedrijfsleven, waarbij de voorschriften meestal van tijdelijke aard zijn. De deelnemers gaan akkoord met een termijn van 10 jaar.

Handeling 77: Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van algemene maatregelen van bestuur inzake het vaststellen van tarieven voor ontheffingen.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling met V te waarderen. De neerslag is niet van belang voor de reconstructie van het beleidsterrein. Het departement van Economische Zaken stelt een termijn van 10 jaar voor. De overige deelnemers gaan akkoord.

Handeling 46: Het regelen van de werkwijze van de Raad van deskundigen voor de nationale standaarden.

Het Nationaal Archief stelt voor om deze handeling te waarderen met een V, omdat het reglement van weinig belang is voor het beleid betreffende de inhoud van de nationale standaarden. De deelnemers gaan akkoord met een termijn van 10 jaar.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

Het verslag is in december 2006 ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemers van het driehoeksoverleg. Allen hebben zich akkoord verklaard met het voorgelegde verslag.